

Дмитро В. Ульяненко, Марина В. Савченко

ЦИРКУЛЯРНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНДИКАТОР ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ РЕЦИКЛІНГУ

Концепції циркулярної економіки і сталого розвитку визнані найбільшими викликами сьогодення. За таких умов, актуалізується питання розширення фокусу циркулярної економіки до мікрорівня, заохочуючи підприємства до переходу від лінійної моделі економіки до кругової (циркулярної) в умовах економічної невизначеності. Так, розвиток теоретичного підґрунтя концепції циркулярної економіки підприємства та формування дефініції «циркулярна стійкість підприємства» як індикатору оцінки ефективності технологій рециклінгу.

Для вирішення поставленої мети у ході дослідження було розкрито основні критерії циркулярної економіки, охарактеризовано відмінності між циркулярною стійкістю підприємства, циркулярністю підприємства та циркулярною економікою підприємства, розроблено поняття циркулярної стійкості підприємства, а також охарактеризовано взаємозв'язок економічних теорій, що лежать в основі концепції циркулярної стійкості підприємства.

Автором для більшої ґрунтовності було досліджено такі близькі категорії – «циркулярна економіка підприємства», «циркулярність підприємства» та запропонована нова категорія «циркулярна стійкість підприємства». Обґрунтовано, що ці поняття є тісно пов'язаними, але не тотожними. Схожість між категоріями полягає в тому, що всі вони направлені на оптимізацію використання ресурсів, зменшення відходів та підвищення ефективності з точки зору екологічної стійкості. Відмінності досліджених категорій визначаються рівнем застосування і концентрацією на конкретних аспектах управління і стратегії. Обґрунтовано, що «циркулярна економіка підприємства» зосереджена більше на внутрішніх процесах, «циркулярність підприємства» охоплює взаємодію з зовнішнім середовищем, а «циркулярна стійкість підприємства» зосереджена на довгостроковій перспективі і включенні циркулярних практик в загальну стратегію стійкості.

Досліджено теоретичне підґрунтя циркулярної стійкості підприємства як симбіоз економічних теорій: теорії систем, теорії ланцюга постачання, концепції життєвого циклу продукту, теорії стійкості, теорії економіки замкнутого циклу, теорії соціальної відповідальності та теорії інновацій.

За результатами дослідження розроблено авторське поняття «циркулярна стійкість підприємства».

Ключові слова: циркулярна економіка підприємства, циркулярність підприємства, циркулярна стійкість підприємства, кругова модель економіки, лінійна модель економіки, рециклінг.